

Φρένο από το ΚΕΕΛΠΝΟ στην αριθμητική μείωση των ευάλωτων προσφύγων

Το Κέντρο, αντί να συντάξει έναν αυστηρό κατάλογο περιπτώσεων που θα οδηγούσε σε μια αυτοματοποιημένη διαδικασία με στενά κριτήρια, προκρίνει για την αντιμετώπιση του ζητήματος μια διαδικασία που θα αφήνει στον γιατρό την ευχέρεια να προσδιορίσει αν είναι ευάλωτος ο εξεταζόμενος

► Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΗ**

ρένο στις διαφαινόμενες παρασκηνιακές πιέσεις του υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να θεσπιστούν στενά κριτήρια για τον προσδιορισμό των ευάλωτων προσφύγων, ώστε να μειωθεί ο αριθμός τους, φαίνεται ότι βάζει το ΚΕΕΛΠΝΟ, που ετοιμάζεται να ενισχύσει από την ερχόμενη εβδομάδα το ιατρικό προσωπικό στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης στα νησιά, όπου σήμερα παρατηρούνται σημαντικά κενά και ελλείψεις.

Σύμφωνα με πηγές του υπουργείου Υγείας, το ΚΕΕΛΠΝΟ κατάρτισε, ύστερα από αίτημα του υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επιστημονικό πρωτόκολλο για τον προσδιορισμό των ευάλωτων προσφύγων, «με κριτήριο τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πρακτικών υγείας και όχι τις διοικητικές και πολιτικές σκοπιμότητες», όπως σημειώνουν χαρακτηριστικά.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Εφ. Συν.», αντί να συντάξει αυστηρό κατάλογο περιπτώσεων που θα οδηγούσαν σε μια εν πολλοίς αυτοματοποιημένη διαδικασία, το ΚΕΕΛΠΝΟ προκρίνει μια διαδικασία που αντιμετωπίζει το ζήτημα με την ορθή από ιατρικής πλευράς ευρύτητα, αφήνοντας εν τέλει στον γιατρό την ευχέρεια να προσδιορίσει αν είναι ευάλωτος ο εξεταζόμενος, αν ανήκει δηλαδή στις κατηγορίες που θεσπίζει ο νόμος.

Επιπλέον, επισημαίνει ότι η διαδικασία προσδιορισμού πρέπει να γίνεται στον χρόνο που απαιτείται και στον κατάλληλο χώρο, επομένως να μη διέπεται από τη λογική μιας όσο το δυνατόν γρηγορότερης διαδικασίας που μπορεί να οδηγήσει σε προχειρότητα και λάθη. Το ΚΕΕΛΠΝΟ προτείνει επίσης

να δίνεται η δυνατότητα στον πρόσφυγα να ζητά συμπληρωματική εξέταση σε οποιοδήποτε στάδιο βρίσκεται, όχι μόνο κατά τις διαδικασίες υποδοχής ή ασύλου. Έχει άλλωστε επισημανθεί ότι πολύ συχνά βρίσκονται σε αδυναμία να δηλώσουν το πρόβλημά τους τα θύματα βασανιστηρίων ή τράφικινγκ και απαιτεί χρόνο και ειδική προσέγγιση η αναγνώρισή τους.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η στάση του ΚΕΕΛΠΝΟ και ως προς την τήρηση του ιατρικού απορρήτου. Ο οργανισμός προτείνει να παραδίδεται ο ιατρικός φάκελος αποκλειστικά στον ίδιο τον εξεταζόμενο για δική του χρήση και να δίνεται στις Αρχές μόνο έπειτα από δική του ρητή συναίνεση, προκειμένου να προστατευτεί η ορθή χρήση των προσωπικών ιατρικών δεδομένων και να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να σταθούν εμπόδιο στη διαδικασία ασύλου ή στην είσοδο του πρόσφυγα σε μια χώρα. Για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου, προβλέπονται η πιστοποιημένη εκπαίδευση των αρμόδιων υπηρεσιών, όπως και η θέσπιση μηχανισμού ελέγχου, ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις λαθών που θα έθεται σε αμφισβήτηση το ίδιο το σύστημα προσδιορισμού.

Κλείνει κενά

Το ΚΕΕΛΠΝΟ ετοιμάζεται να στείλει σε πέντε νησιά την ερχόμενη εβδομάδα προσωπικό 20 ατόμων, τα οποία προσλαμβάνει με απευθείας ανάθεση, προκειμένου να καλυφθούν εν μέρει τα επείγοντα κενά που έχει δημιουργήσει η εσπευσμένη αποχώρηση των ιατρικών οργανώσεων πριν από δύο μήνες.

Το προσωπικό αυτό θα ενισχύσει τις ελλιπείς υπηρεσίες που παρέχει, για παράδειγμα, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός στη Μόρια, όπως τις κατέγραφε η τελευταία έκθεση των Γιατρών Χωρίς Σύνορα που δημοσιοποίησε η «Εφ. Συν.» («Μεγάλος ασθενής» για τους πρόσφυ-

Το ΚΕΕΛΠΝΟ ετοιμάζεται να ενισχύσει από την ερχόμενη εβδομάδα το ιατρικό προσωπικό στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης στα νησιά, όπου σήμερα παρατηρούνται σημαντικά κενά και ελλείψεις

γες η Μόρια», 13/7/2017). Πρόσφατα, το ΚΕΕΛΠΝΟ προκήρυξε εκατοντάδες θέσεις προσωπικού με εμπειρία στο πεδίο για να αντεπεξέλθει στην ιατροφαρμακευτική κάλυψη των προσφυγικών δομών, ωστόσο θεωρείται αμφίβολο ότι οι προσλήψεις θα έχουν ολοκληρωθεί πριν από τον Σεπτέμβριο.

Πηγές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναφερόμενες στο ρεπορτάζ μας, διευκρινίζουν τα εξής: «Ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε οι ελληνικές αρχές επιχειρούν τον περιορισμό των κριτηρίων ευαλωτότητας. Αντίθετα, η Επιτροπή και το ΕΑΣΟ υποστηρίζουν οικονομικά τις ελληνικές αρχές για την αποστολή γιατρών που θα διεξάγουν την εξέταση ευαλωτότητας, όπως και για τη δημιουργία τυποποιημένων διαδικασιών που θα βελτιώσουν την ποιότητα της εξέτασης ευαλωτότητας σε όλα τα νησιά».

Πηγές της Επιτροπής και του υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής επισημαίνουν ότι η σύνταξη επιστημονικού πρωτοκόλλου για τον προσδιορισμό των ευάλωτων περιπτώσεων απαντά στην ανάγκη να υπάρξει μεγαλύτερη ομοιογένεια, καθώς έχουν παρατηρηθεί διαφορετικές πρακτικές στα νησιά, και δεν έχει στόχο τον περιορισμό των ευάλωτων.

Πληροφορίες πάντως της «Εφ. Συν.» αναφέρονται σε έντονες παρασκηνιακές πιέσεις για να περιοριστεί ο αριθ-

μός τους, επιβεβαιώνοντας παρόμοιες πληροφορίες που είχε δημοσιοποιήσει η οργάνωση Human Rights Watch. Μάλιστα, πηγές του υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής εξέφραζαν στην «Εφ. Συν.» απορία για τον «μεγάλο αριθμό» ευάλωτων και αναρωτιόνταν, σε μια άσκηση μάλλον συνωμοσιολογικής λογικής, αν στέλνουν οι διακινητές επίτηδες τόσο μεγάλο αριθμό ευάλωτων...

Διευκρινίσεις

Πηγές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διευκρινίζουν επιπλέον ότι «σε συνέχεια της δράσης που προτάθηκε προς εξέταση στο Κοινό Σχέδιο Δράσης σχετικά με την εξέταση των ευάλωτων, η Ελληνική Υπηρεσία Ασύλου κατέληξε στην τρέχουσα πρακτική, η οποία δεν προβλέπει, όπως αναφέρθηκε στο άρθρο, την παραμονή των ευάλωτων στα νησιά. Οι αιτούντες άσυλο καταθέτουν την αίτηση ασύλου τους στα νησιά και μόλις διαπιστωθεί ο χαρακτηρισμός του ευάλωτου παραπέμπονται στην κανονική διαδικασία, ενώ παράλληλα ορίζεται κατά προτεραιότητα ημερομηνία συνέντευξης στα νησιά. Μετά την πραγματοποίηση της συνέντευξης ο γεωγραφικός τους περιορισμός αίρεται και μπορούν να μεταφερθούν στην ενδοχώρα χωρίς να χρειάζεται να αναμένουν την απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου».

Πράγματι, φαίνεται ότι η Υπηρεσία Ασύλου έβαλε φρένο στη διάταξη του Κοινού Σχεδίου Δράσης Μουζάλα - Βερβέι, που έδινε ρητά τη δυνατότητα απέλασης των ευάλωτων στην Τουρκία. Παρ' όλα αυτά, η παραμονή των ευάλωτων στα νησιά μέχρι να γίνει η συνέντευξη για το άσυλο «έχει αποτέλεσμα μη απαραίτητες και αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στη μεταφορά και την πρόσβασή τους σε κατάλληλη φροντίδα, την οποία έχουν άμεση ανάγκη», όπως σημειώνουν στην «Εφ. Συν.» οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα.